

DOI 10.26886/2414-634X.1(53)2022.2

UDC: 378.62

**DIAGNOSTIC COMPETENCE OF FUTURE OFFICERS - SPECIALISTS
IN SPEAKING AND SPORT OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE:
CONCEPTS, CONTENTS AND CONTENTS**

Vasyl Yahupov, Doctor of Pedagogical Science, Professor

<https://orcid.org/0000-0002-8956-3170>

e-mail: yagupow57@ukr.net

Olena Kyrychenko, Adjunct

<https://orcid.org/0000-0002-0019-9895>

e-mail: Olena54937@gmail.com

Ivan Cherniakhovskyi National Defense University of Ukraine, Kyiv, Ukraine

The article substantiates the concept of "diagnostic competence of future specialists in physical training and sports of the Armed Forces of Ukraine" and its content. The scientific approaches of foreign and domestic scientists to its definition are analyzed. In the field of physical training and sports), cognitive (theoretical knowledge of their diagnostic activities and practical knowledge of physical training and readiness of different categories of servicemen), methodical (practical mastery of methods, techniques, methods and tools of pedagogical diagnosis of physical training and readiness of different categories of servicemen) , individual and mental (professionally important diagnostic qualities: humanity, objectivity, principle, tolerance, tact, context, communication activity) and subjective (awareness and perception of oneself as a subject of diagnostic activities, as well as responsibility, autonomy, independence and professional subjectivity) components.

Keywords: *specialist in physical training and sports, diagnostic competence, officer, structure, components.*

Ягулов В. В., доктор педагогічних наук, професор; Кириченко О. М., ад'юнкт, Діагностувальна компетентність майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту збройних сил України: поняття, зміст і структура/ Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, Київ, Україна

У статті обґрунтовано поняття «діагностувальна компетентність майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту Збройних сил України» та його зміст. Проаналізовано наукові підходи зарубіжних і вітчизняних науковців щодо його визначення. На основі узагальнення наукових джерел із урахуванням специфіки фахової діяльності майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту Збройних сил України визначено структуруїх діагностувальної компетентності, яка містить ціннісно-мотиваційний (сукупність усвідомлених цінностей, мотивів, мотивації, бажань до діагностувальної діяльності як професіонала в сфері фізичної підготовки і спорту), когнітивний (теоретичні знання щодо своєї діагностувальної діяльності та практичні знання з проблем фізичної підготовленості та готовності різних категорій військовослужбовців), методичний (практичне володіння методичними прийомами, методами, методиками та засобами педагогічного діагностування фізичної підготовленості та готовності різних категорій військовослужбовців), індивідуально-психічний (професійно-важливі діагностувальні якості: гуманність, об'єктивність, принциповість, толерантність, тактовність, контекстність, комунікативність) і суб'єктний (усвідомлення і сприйняття як самого себе, як суб'єкта діагностувальної діяльності, а також відповідальність, автономність, самостійність і професійна суб'єктність) компоненти.

Ключові слова: фахівець фізичної підготовки і спорту, діагностувальна компетентність, офіцер, структура, компоненти.

Актуальність проблеми дослідження. З початком повномасштабного російського вторгнення 24 лютого 2022 року по всій території України, що супроводжувалося руйнуванням міст, сіл, аеродромів, військових частин і знищенням нашого народу, змінилася соціально-політична військово-політична ситуація в країні, особливо оборонна. Зокрема, завдаються ракетно-бомбові удари по території нашої держави, здійснюються вильоти бойової авіації Російської Федерації на Україну. Але завдяки спротиву Збройних сил (далі – ЗС) України та сил територіальної оборони російська армія зазнала величезних втрат як в техніці, так і у живій силі. З урахуванням складності воєнно-політичної ситуації в державі, наявності сучасного озброєння та військової техніки, збільшення бойових дій значно підвищуються вимоги до фізичних і психічних здатностей військовослужбовців, на вдосконалення яких має бути спрямований увесь процес їх фізичної підготовки в ЗС України. В умовах сучасної гібридної війни бойова діяльність військових фахівців має риси максимального фізичного навантаження та перенавантаження (наприклад, оборонців Маріуполю, Луганської та Донецької областей), що вимагає застосування сучасних методологічних підходів, теоретичної, практичної та психологічної видів їх фізичної підготовленості, цілеспрямованого підтримання фізичної здатності та готовності до виконання бойових завдань. А організаторами цих педагогічних процесів насамперед виступають офіцери – начальники фізичної підготовки і спорту військових частин. А для цього в них необхідно цілеспрямовано формувати діагностувальну компетентність як підвалину всіх видів їх діяльності в військовій частині. При цьому, маємо на увазі те, що їх діагностувальна компетентність є запорукою

успішної реалізації ними посадових компетенцій як суб'єктів фахової діяльності, так ефективного виконання поставлених перед ним завдань у мирний час та в бойовій обстановці.

Аналіз результатів останніх досліджень і публікацій.

Результати аналізу та систематизації наукових джерел дають змогу наголошувати, що формування професійної компетентності майбутніх фахівців, у тому числі й педагогів віднайшло відображення в наукових дослідженнях і напрацюваннях Н.М. Бібік [3], Н.Г. Ничкало [23], Дж. Равена [38], В.О. Радкевич [24], О.Я. Савченко [25], В.І. Свистун [26] та ін. Багато хто з них сходиться на думці, що професійна компетентність є складним, комплексним і системним психічним, професійно важливим утворенням, що забезпечує професійну підготовленість, здатність і готовність фахівця успішно виконувати професійні обов'язки (В.В. Ягупов [32; 33; 35]). Суттєву увагу формуванню та розвитку професійній компетентності військових фахівців приділяють Г.М. Артюшин [1], О.В. Діденко [7], О.В. Торічний [27], О.Л. Тракалюк [28], Н.П. Шалигіна [31], у тому числі й начальників фізичної підготовки та спорту в ЗС України (І.О. Беліков [2], Д.В. Погребняк [20] та ін.). Діагностувальна діяльність педагогів представлена в наукових і навчальних напрацюваннях В.М. Галузяка [5], Г.О. Гаца [6], К. Інгенкампа [11], Мк Елвані [37], С.М. Мартиненко [15], І.П. Підласий [18] та ін., які розкривають зміст і структуру педагогічнодіагностування. Науковці зауважили, що методика педагогічного діагностування має певні стадії – збір первинної інформації, систематизацію та класифікацію отриманих даних, визначення мети та засобів діагностування.

Поняття «педагогічна діагностика» запропонував німецький дослідник К. Інгенкамп. Він вважав, що необхідно оптимізувати процес індивідуального навчання учнів для забезпечення правильного

визначення результатів оцінювання їх навчальної успішності. Таке трактування дозволяє стверджувати, що педагогічне діагностування є самостійним різновидом чи функцією педагогічної діяльності, який має, на думку науковців, свою сутність, цілі і завдання [11, с. 5]. Зокрема, на думку І.П. Підласого, «Не вчити, а направляти учіння, не виховувати, а керувати процесами виховання» [19, с. 4], підвалину яких складають результати об'єктивного педагогічного діагностування. Специфіка службових функцій начальників фізичної підготовки і спорту військової частини полягає в тому, що основу реалізації всіх його функцій складають результати реалізації діагностувальної функції, тобто вона є надійною передумовою реалізації всіх інших функцій.

Науковці слушно наголошують, «сучасний педагог має бути дослідником, уміти здійснювати моніторинг, діагностування навчально-виховного процесу та учня, зокрема, тобто мати сформовану систему діагностувальних знань і вмінь, що складає діагностувальну компетентність..., тобто її складових, вимог до діагностувальної підготовки вчителя, необхідних для якісної та продуктивної педагогічної діяльності» [16, с. 43]. Наголошується, що діагностувальна компетентність – це здатність викладача досліджувати та прогнозувати перебіг і розвиток навчально-виховного процесу [15, с. 27].

Г.О. Гац визначає діагностувальні знання як систему засвоєних понять із теоретичної та практичної сфери педагогічної діагностики. Діагностувальні вміння ним трактуються як спосіб виконання діагностувальних дій, який забезпечується сукупністю набутих знань і навичок у сфері діагностувальної діяльності [6].

Водночас, аналіз та узагальнення наукових джерел, свідчить що поняття, зміст і структура діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту залишаються дискусійними та актуальними для педагогічної науки та практики. А

аналіз та узагальнення практики їх діяльності показує, що діагностувальна компетентність – це необхідна складова професійної компетентності, актуалізація якої їм забезпечує організацію, планування, контролювання та оцінювання отриманих результатів фізичної підготовленості і готовності різних категорій військовослужбовців.

Мета статті – визначити та охарактеризувати поняття, зміст і структуру діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту ЗС України.

Виклад основного дослідницького матеріалу. Для набуття військової професії організаторам військової освіти потрібно чітко розуміти те, якими компетентностями мають володіти майбутні офіцери – фахівці фізичної підготовки і спорту, насамперед як військові педагоги. В умовах формування загальноєвропейської освітньої системи, загострення військово-політичної та оборонної ситуації в Україні, успішного виконання ЗС України бойових завдань щодо захисту держави від російських загарбників держава висуває чіткі вимоги до майбутніх начальників фізичної підготовки і спорту. Головним завданням є підвищення рівня та якості їх фахової підготовленості як педагогів та організаторів фізичної підготовки і спорту в військових частинах, здатних професійно реалізовувати посадові компетенції, виконувати поставлені бойові завдання та здатних захищати її інтереси.

Згідно зі Статутом внутрішньої служби ЗС України начальник фізичної підготовки і спорту військової частини здійснює організацію, контроль за фізичною підготовленістю та фізичною розвиненістю особового складу; розробляє плани спортивної роботи, організовує і проводить змагання та спортивні заходи, керує їх тренуванням; розробляє заходи щодо поліпшення фізичного розвитку і стану

здоров'я особового складу, запобігання травматизмові на заняттях з фізичної підготовки і спорту; веде облік результатів фізичної підготовки і спорту [22, с. 45]. Він також здійснює контроль та облік заходів фізичної підготовки. Під час контролю перевіряються, аналізуються і оцінюються рівні фізичної готовності (підготовленості) та якості засвоєння знань військовослужбовцями, якість управління командирами (начальниками) фізичною підготовкою особового складу. Підвалину усіх цих видів діяльності складає їх діагностувальна діяльність. У зв'язку з цим педагогічне діагностування його діяльності представляє такий різновид його діяльності, мета якої полягає у встановленні стану фізичної підготовленості та готовності різних категорій військовослужбовців, з'ясуванні ознак, що характеризують стан і результати їх фізичної підготовленості взагалі та процесів фізичного виховання, результатів контролю, перевірки, оцінювання, накопичення статистичних даних.

Отже, діагностувальна діяльність начальників фізичної підготовки і спорту військових частин – це послідовне та систематичне розв'язання різних діагностувальних завдань у процесі реалізації посадових компетенцій у військовій частині; це комплекс різноманітних заходів, методичних дій, обґрунтувань щодо реалізації діагностувальних дій і заходів, педагогічних, оцінних та інших процедур, спрямованих на з'ясування фізичної підготовленості і готовності різних категорій військовослужбовців. Саме діагностування фізичних знань, умінь, навичок і здатностей, фізичної сформованості та розвиненості, підготовленості та готовності є головним в їх діагностувальній діяльності. Важливою її складовою є встановлення причин, що перешкоджають досягненню бажаного результату та визначення чинників, які сприяють успішному досягненню цілей фізичної підготовленості військовослужбовців.

У зв'язку з цим саме їх діагностувальна компетентність є стрижневою в професійній компетентності та військово-педагогічній діяльності. Визначаємо діагностувальну компетентність майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту ЗС України як їх діагностувальну підготовленість, інтелектуальну, діяльнісну та суб'єктну здатність, а також професійну, особистісну й психологічну готовність до реалізації діагностувальної функції шляхом творчого дотримання педагогічних принципів і використання в педагогічній діяльності сучасних методів, методик, технологій і засобів педагогічного діагностування [36].

Зауважимо, що коло діагностувальних знань і вмінь має відповідати таким основним характеристикам – підготовленості (теоретична, практична, особистісна, психологічна тощо) до здійснення діагностувальної діяльності та наявності професійно важливих якостей фахівця, які сприяють діагностувальній діяльності [36].

Слід підкреслити, що «не викликає сумніву необхідність формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів як важливу складову їх професійної компетентності. Основними складовими мають бути цінності, мотивація, діагностувальні знання, навички, вміння, професійно важливі діагностувальні якості і здатність бути суб'єктом діагностувальної діяльності» [32, с. 146].

Інструкція з фізичної підготовки у системі Міністерства оборони України, яка поширюється й на ВВНЗ, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, визначає порядок організації фізичної підготовки, систему фізичної підготовки військовослужбовців, а також форми, зміст і порядок організації та спортивної діяльності у системі Міністерства оборони України [21]. Дана інструкція, яка впорядкована відповідно до вимог службової діяльності командирів (начальників), представляє сукупність взаємопов'язаних компонентів, спрямованої на

розвиток і вдосконалення фізичних та спеціальних якостей, військово-прикладних рухових навичок і вмінь кожного військовослужбовця відповідно до бойової діяльності. Для цього слід визначити рівні фізичної готовності та підготовленості військовослужбовців до виконання завдань за призначенням. Переважно цими процесами управляють начальники фізичної підготовки і спорту. Відповідно, вони мають проводити заходи, що будуть спрямовані на розвиток і вдосконалення фізичних та спеціальних якостей, військово-прикладних рухових навичок і вмінь для кожного військовослужбовця відповідно до його бойової діяльності.

У зв'язку з цим необхідно виділити компоненти діагностувальної компетентності начальників фізичної підготовки і спорту військових частин. Науковці трактують поняття «компоненти діагностувальної компетентності» як сукупність психічних утворень, професійно важливих якостей і проявів військового фахівця, які дають змогу досягати професійних цілей у процесі діагностувальної діяльності відповідно до своїх компетенцій [8, с. 35].

Наприклад, О.В. Застело обґрунтовує діагностувальну компетентність викладачів у ВНЗ в єдності чотирьох її основних компонентів – ціннісно-мотиваційного, когнітивного, операційно-діяльнісного та рефлексивно-корекційного. Зміст і якість цих компонентів активуються в процесі педагогічної діяльності викладачів. Розвиток їх діагностувальної компетентності передбачає оновлення діагностувальних знань, уявлень, термінів і фактів, які відбивають діагностувальну систему, вдосконалення діагностувальної майстерності (здійснення діагностувальних операцій на основі діагностувальних знань і діагностувальних навичок і вмінь) [9].

На основі узагальнення наукових праць С.М. Мартиненко, О.В. Застело, В.В. Ягупова та з урахуванням методологічних вимог

суб'єктно-діяльнісного, компетентнісного, контекстного та системного підходів до військово-професійної та фахової діяльності начальників фізичної підготовки і спорту військових частин, з'ясування специфіки їх військово-професійної діяльності можемо чітко виокремити перелік компонентів в діагностувальній компетентності—ціннісно-мотиваційний, когнітивний, методичний, індивідуально-психічний суб'єктний. Ці компоненти комплексно охоплюють всю їх діагностувальну діяльність – від з'ясування її цінностей до сприйняття самого себе суб'єктом діагностувальної діяльності. Власне більшість науковців взагалі не звертають увагу на ці компоненти, а зосереджують свою увагу тільки на утилітарних аспектах – на діагностувальних знаннях, навичках і вміннях.

Ціннісно-мотиваційний компонент діагностувальної компетентності. Згідно зітлумачним словником, ціннісний – це ставлення людини до матеріальних і духовних цінностей, система її настанов, переконань, переваг, що виражаються в поведінці [4, с. 1588], а мотивація – доведення необхідності скоєння певних вчинків, заохочення учнів до вивчення певного предмета, дисципліни, пояснення необхідності навчання [4, с. 692].

Цей компонент діагностувальної компетентності є одним із ключових, бо включає сукупність усвідомлених цінностей, мотивів і мотивації до діагностувальної діяльності в сфері фізичної підготовки і спорту в військовій частині. Суб'єкт завжди досягає кращих результатів професійній діяльності та перевершує, як правило, за ефективністю діяльності своїх колег, можливо більш здатних, але менш вмотивованих як фахівців. Начальнику фізичної підготовки і спорту мають бути притаманні принципівість, професійні ідеали та цінності, які визначають ціннісний аспект структури його діагностувальної діяльності. Цінності включають найголовніше для кожного з них як

військового професіонала – офіцера та фахівця – начальника фізичної підготовки і спорту військової частини, що визначають його ставлення до світу та військової сфери, до інших військовослужбовців, до військово-професійної діяльності і до самого себе як до фахівця фізичної культури і спорту. Має бути ціннісне цілеспрямоване прагнення до постійного розвитку та саморозвитку як професіонала фізичної культури та спорту, бажання сумлінно працювати з військовослужбовцями як організатора фізичної культури і спорту, служіння народу України як військовому професіоналу. Все це визначається сформованою системою військово-професійних і фахових цінностей. При його сформованості всі інші компоненти формуються усвідомлено. У зв'язку з цим у педагогічних дослідженнях одним із основних їх цілей має бути з'ясування, на думку науковців, потреб, мотивів, цілей і цінностей щодо діагностувальної діяльності для майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту [34, с. 52].

Отже, зміст цього компонента має відображати цінності та мотивацію офіцера як суб'єкта військово-професійної та фахової видів діяльності в лавах ЗС України, які складають підвалину потреб бути військовим професіоналом, досягнення професійних цілей, наповнення гуманним, але професійним змістом настанов своєї діагностувальної діяльності.

Когнітивний компонент діагностувальної компетентності майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту включає систему їх знань щодо своєї діагностувальної діяльності та практичні знання з проблем фізичної підготовленості та готовності різних категорій військовослужбовців; знання діагностувальних методик; знання засобів і методів педагогічного менеджменту та їх застосування в діагностувальній діяльності.

Сформованість цього компонента передбачає системність діагностувальних знань майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту, що водночас включає діагностувальні, управлінські, методичні, індивідуально-психічні, комунікативні та виховні знання.

Військовослужбовець має бути фізично підготовленим і фізично готовим до виконання поставлених завдань. Згідно з відповідними документами, фізична готовність – це ступінь оволодіння встановленими стандартами фізичної підготовки, які забезпечують здатність військовослужбовців ефективно виконувати завдання за призначенням відповідно до займаних посад (військових спеціальностей); фізична підготовленість – це визначений навчальними нормативами рівень розвиненості загальних і спеціальних фізичних якостей, володіння військово-прикладними навичками, що характеризує функціональний і морально-психологічний стани військовослужбовців [21, с. 3].

Власне ці два аспекти є головним об'єктом фізичного діагностування, про які він, як майбутній фахівець фізичної підготовки і спорту, повинен мати, з одного боку, досконале уявлення, а з іншого – знати методи, прийоми, засоби та способи їх діагностування, володіти відповідними методиками.

Методичний компонент діагностувальної компетентності майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту – це практичне володіння методичними прийомами, методами, методиками та засобами педагогічного діагностування фізичної підготовленості та готовності різних категорій військовослужбовців. Таке діагностування проводиться з метою перевірки засвоєння військовослужбовцями підвалин фізичної культури та спорту в ЗС України, сформованості практичних і методичних навичок і вмінь фізичної підготовленості.

Цей компонент діагностувальної компетентності найскладніший, оскільки за його допомогою слід здійснювати діагностування фізичної підготовленості та готовності військовослужбовців різних вікових категорій, спеціальностей, видів і родів військ. Він необхідний для послідовної перевірки засвоєння та оволодіння військовослужбовцями фізичними вправами, методиками формування та набуттями теоретичних і практичних знань щодо здорового способу життя та підтримання своїх фізичних здатностей як військового професіонала, діагностування розвиненості фізичних якостей, удосконалення функціонального стану організму як члена бойової команди. З цією метою проводяться діагностування сформованості та розвиненості спеціальних фізичних якостей військовослужбовців, антропометричних показників, бойової злагоженості та згуртованості військовослужбовців в процесі фізичної підготовки.

Індивідуально-психічний компонент діагностувальної компетентності включає індивідуально-психічні діагностувальні якості майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту, що безпосередньо та опосередковано впливають на успішність реалізації ними своєї діагностувальної функції. Такі професійні діагностувальні якості, як гуманність, об'єктивність, принциповість, толерантність, тактовність, комунікативність, відповідальність, контекстність та ін. мають бути обов'язково сформованими, бо вони суттєво впливають на якість реалізації діагностувальної функції.

Цей компонент також необхідний для аналізу емоційно-почуттєвого чи психічного стану майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту, що впливає на професійну здатність якісно здійснювати діагностувальні заходи з особовим складом та вибудовувати педагогічно доцільні діагностувальні взаємовідносини з колегами та вихованцями. Такі якості як принциповість, об'єктивність,

толерантність, порядність звичайно мають бути сформовані кожного з них.

Суб'єктний компонент діагностувальної компетентності включає усвідомлення та сприйняття майбутніми офіцерами – фахівцями фізичної підготовки і спорту самих себе як суб'єктів навчальної та майбутньої військово-професійної та фахової діяльності [20]. Сформованість цього компонента сприяє, по-перше, усвідомленню і сприйманню ними самих себе як суб'єктів діагностувальної діяльності; він включає такі якості як відповідальність, автономність, самостійність і професійно-суб'єктність, самодостатність, об'єктивність у діагностувальній діяльності, що важливо для майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту. Відповідно, по-друге, всі ці якості сприяють його самореалізації як військового професіонала, як фахівця фізичної підготовки та спорту, що позитивно впливає на їх діагностувальну діяльність, розкриває його як творчу індивідуальність; сприяє прояву професійно важливих суб'єктних якостей, творчих діагностувальних здатностей. Цей компонент дуже важливий для начальника фізичної підготовки і спорту, що зумовлює його автономну поведінку та діяльність.

Отже, зміст цього компонента складають автономність, відповідальність за свої вчинки, об'єктивність, самостійність, самодостатність, самоорганізованість, відповідність діагностувальним якостям в діагностувальній діяльності для майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту.

Суттєвим є те, для якісної реалізації діагностувальної функції як майбутнього начальника фізичної підготовки та спорту всі ці компоненти мають бути сформовані в комплексі, контекстно та системно, оскільки вони доповнюють один одного та сприяють самоактуалізації один одного.

Висновок. Визначено діагностувальну компетентність майбутніх фахівців фізичної підготовки і спорту як їх діагностувальну підготовленість, інтелектуальну, діяльнісну та суб'єктну здатність, а також професійну, особистісну й психологічну готовність до реалізації діагностувальної функції в процесі реалізації посадових компетенцій у військовій частині. Обґрунтовано, щовона представляє сукупність системних і контекстних компонентів їх діагностувальної діяльності, що формуються у системі військової освіти.

Обґрунтовано такі її компоненти: ціннісно-мотиваційний, когнітивний, методичний, індивідуально-психічний і суб'єктний. Вони представляють системну єдність, а прояв та актуалізація кожного компонента зумовлено сформованістю інших компонентів.

Перспективні напрями нашого дослідження – обґрунтування критеріїв і показників оцінювання сформованості діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів – фахівців фізичної підготовки і спорту ЗС України.

Література:

1. Артюшин Г. М. (2016). Інтеграція фахових і психологічних складових у структурі професійної компетентності співробітників органів сектору безпеки та оборони України. *Професійна освіта: проблеми перспективи*: збірн. наук. праць Інституту професійно-технічної освіти НАПН України. № 10. С. 5–11.
2. Беліков І.О., Ягупов В.В. (2021). Організаційна компетентність фахівців фізичної культури і спорту Збройних сил України: поняття, зміст і структура. *Role of science and education for sustainable development: Monograph 44 / Edited by Magdalena Wierzbik – Strońska and Iryna Ostopolets. Katowice: Publishing House of University of Technology. S. 682-690. ISBN 978 – 83 – 960717 – 0 – 5.*

Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts University of Technology, Katowice.
<http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/f8b2328a3dbfcf8d510300259fb8a101.pdf>

3. Бібік Н. М. (2004). Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи*: колективна монографія / [Бібік Н. М., Ващенко Л. С., Савченко О. Я. та ін.]; заг. ред. О. В. Овчарук. К. "К.І.С." С. 45–50.

4. Бусел В. Т. (2005). Великий тлумачний словник сучасної української мови. К., 1728 с.

5. Галузьяк В.М. (2016). Сутність і структура педагогічної компетентності вчителя. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія.* № 48. С. 37-46. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzvdpu_pp_2016_48_10 (дата звернення: 15.02.2022).

6. Гац Г. О. (2010). Методика формування діагностичної компетентності майбутніх учителів фізичної культури. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту.* № 3. С. 18–20. URL: <https://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2010-03/10ggoptt.pdf> (дата звернення: 15.02.2022).

7. Діденко О.В.(2014). Особливості впровадження компетентнісного підходу у професійну підготовку майбутніх офіцерів у ВНЗ. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України.* Вип. 3. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2014_3_6. (дата звернення: 15.02.2022).

8. Застело О. В. (2018). Розвиток діагностичної компетентності викладачів іноземних мов вищих військових навчальних закладів у

системі післядипломної освіти. Дис. канд. пед. наук / 13.00.04 – «Теорія і методика професійної освіти». Інститут Служби зовнішньої розвідки України. Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, Київ, 374 с.

9. Застело О. В., Ягупов В. В. (2018). Критерії діагностування розвиненості діагностичної компетентності викладачів іноземних мов ВВНЗ. *Scientific letters of academic society of Michal Baludansky*. Vol. 6, № 3. P. 159–164.

10. Зязюн І. А. (2005). Філософія поступу і прогнозу освітньої системи. *Педагогічна майстерність: проблеми, пошуки, перспективи*: монографія. К.; Глухів: РВВ ГДПУ, С.10–18.

11. Ингенкамп К. (1991). Педагогическая диагностика: [пер. с нем.] М.: Педагогика, 238 [2] с.

12. Козлов Д. О. (2016). Управлінська компетентність викладача: теорія і практика формування. Монографія. Суми, 208 с.

13. Лазарєв М. О. (2016). Педагогічна творчість: навчальний посібник для студентів, магістрів, аспірантів педагогічного університету: 2-е видання, доповнене і перероблене. Суми: ФОП «Цьома С.П. 294 с.

14. Левченко Л. С., Кривонос О. Б. (2015). Педагогічна діагностика професійно-творчих умінь студентів як показника готовності спеціаліста до професійної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*: зб. наук. прац. Суми, № 2. С. 91–97.

15. Мартиненко С. М. (2012). Формування діагностичних компетенцій у майбутніх учителів початкової школи: *педагогіка вищої та середньої школи*. Вип. 36. С. 26–31. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis(дата звернення: 15.02.2022).

16. Мартиненко С. М. (2013). Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики: навч. метод. посіб. К.: Ун-т ім. Б. Грінченка, 144 с.

17. Педагогічна майстерність: підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос (1997). та ін.; за ред. І. А. Зязюна. К.: Вища шк., 349 с.
18. Підласий І.П. (1998). Діагностика та експертиза педагогічних проєктів : навч. посіб. К.: Україна, 343 с.
19. Підласий І.П., Трипольська С.А. (1998). Формування професійного потенціалу як мета підготовки вчителя. *Рідна школа*. № 1. С. 3-8.
20. Погребняк Д. В. (2017). Зміст і структура фахової компетентності начальника фізичної підготовки та спорту військових частин Сухопутних військ Збройних сил України. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія. Педагогіка і психологія*: зб. наук. прац. Вип. 50. С. 115–121.
21. Про затвердження Інструкції з фізичної підготовки в системі Міністерства оборони України, Наказом МОУ № 225 від 05.08.2021. 82 с. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1289-21> (дата звернення: 15.02.2022).
22. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України. Затверджено Законом України N 548-XIV від 24.03.1999 р. (зі змінами та доповненнями), що визначає загальні права та обов'язки військовослужбовців Збройних сил України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14> (дата звернення: 15.02.2022).
23. Професійна освіта: Словник.: навч. посіб. / Уклад. С.У. Гончаренко та ін.; за ред. Н.Г. Ничкало. (2000). К. Вища шк., 380 с.
24. Радкевич В. О. (2012). Професійна компетентність – складова професійної культури. *Педагогічна і психологічна науки в Україні*: зб. наук. пр.: в 5 т. К., Т. 4: Професійна освіта і освіта дорослих. С. 63–73.

25. Савченко О.Я.(2011). Компетентнісний підхід як чинник модернізації початкової освіти. *Наука і освіта: наук.-практ. журн. Півд. наук. центру АПН України, № 4 (Педагогіка). С. 13–16.*
26. Свистун В. І. (2005). Поняттєво-категоріальні проблеми компетентнісного підходу до управлінської підготовки фахівців. *Військова освіта. № 1 (15). С. 29–36.*
27. Торічний О.В. (2016). Формування професійної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників засобами проектної діяльності. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: Педагогіка. Вип. 1. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadped_2016_1_10 (дата звернення 17.06.18).*
28. Тракалюк О. Л. (2015). Організаційно-педагогічні умови розвитку фахової компетентності посадових осіб кадрових органів. *Педагогічні науки. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Вип. 2. С. 234–239. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2015_2_19 (дата звернення 17.06.18).*
29. Урусський В. І. (2008). Педагогічна діагностика: методичні рекомендації. URL: <http://www.ipro.edu.te.ua/index.php/2008-09-08-07-21-48/2008-09-15-11-15-38>(дата звернення: 15.02.2022).
30. Цехмістрова Г.С. (2002). Сутність педагогічної діагностики та її місце в дидактичному процесі. *Теоретичні питання культури, освіти, виховання. № 6. С. 67-70.*
31. Шалигіна Н. П. (2019). Розвиток комунікативної компетентності офіцерів багатонаціональних штабів у процесі військово-професійної підготовки до участі в міжнародних миротворчих операціях: дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Н. П. Шалигіна. Київ, 376 с.
32. Ягупов В. В., Кириченко О. М. (2021). Формування діагностувальної компетентності майбутніх офіцерів у процесі професійної підготовки. *Актуальні проблеми розвитку службово-прикладних, традиційних і*

східних одноборств: зб. наук. пр. за мат. XV міжнар. конф., присвяч. пам'яті д-ра пед. наук, професора Бізіна Віктора Петровича (Харків, 30 листопада 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека України». Харків, С. 145-146.

33. Ягупов В. В. (2013). Становление понятийно-терминологического аппарата компетентностного подхода к профессиональному образованию. *Науковий вісник Інституту професійно-технічної освіти НАПН*. № 6. С. 26-33.

34. Ягупов В.В. (2020). Аксіологічний вимір європейського освітнього простору та методологічні проблеми українських дослідників у педагогіці. *Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції*: матеріали міжнар. наук.-метод. конф. (Суми, 29-30 травня 2020 р.) / ред. колегія: В.М. Завгородня, А.М. Куліш та ін. Суми: Сумський державний університет, С. 51-53. https://drive.google.com/file/d/1ri7rvY_i7d-gk9xPHYi5BWZlqrq-ldmX/view (Дата звернення: Квітень 21, 2021).

35. Ягупов В. В. (2019). Методологічні основи компетентнісного підходу до професійної підготовки офіцерів запасу. *Проблеми освіти*. № 91. С. 325-331.

36. Yahupov Vasyl, Zastelo Olha, Svystun Valentyna, Korchynska Nataliia, Chorna Olena, KrykunViktoriia. Development of Foreign Language Teachers' Diagnostic Competence in the System of Military Education. *TEM Journal*(Technology, Education, Management, Informatics). Volume 9, Issue 3, Pages 1213-1220, ISSN 2217-8309, DOI: 10.18421/TEM93-49, August 2020.

http://www.temjournal.com/content/93/TEMJournalAugust_1213_1220.pdf

37. Ohle A., Mc Elvany N. (2015). Teachers' diagnostic competences and the irpractical relevance. *Journal for educational research online*. Volume 7 No. 2, 5–10. DOI: 10.25656/01:11487

38. Raven J. (1984). Competence in modern society: Its identification, development and release. Oxford, England: Oxford Psychologists Press, 251 p.

Citation: Vasyl Yahupov, Olena Kyrychenko (2022). DIAGNOSTIC COMPETENCE OF FUTURE OFFICERS - SPECIALISTS IN SPEAKING AND SPORT OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE: CONCEPTS, CONTENTS AND CONTENTS. New York. TK Meganom LLC. Innovative Solutions in Modern Science. 1(53). doi: 10.26886/2414-634X.1(53)2022.2

Copyright: Vasyl Yahupov, Olena Kyrychenko ©. 2022. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.